

ایران

سخن‌روز
امام‌رضای(ع):

به دیدن یک‌دیگر بروید تا یک‌دیگر را دوست داشته باشید و دست یک‌دیگر را بفشارید و به هم خشم نگیرید.

بحارالانوار،ج۷۸،ص۳۴۷

نگاره

رضا بیدرلساeeه

نقاش و نگارگر

نقاش و نگارگر

فضای مجازی

با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال حوزه فرهنگ و هنر و ادبیات هم به نوعی در حال مرور دستاوردهای خود در سال ۱۴۰۱ است و گزارش‌هایی در این حوزه‌ها ارائه می‌شود. در کنار این موضوع سری به خبرهای روز جهان فرهنگ و هنر بزنیم.

مجموعه‌ای به کارگردانی و تهیه‌کنندگی اصغر توسلی که در آن زمان بازیگران جوان بسیاری را به دنیای تصویر معرفی کرد. فکور صبور در سریال‌های متعددی از کارگردانی چون قاسم جعفری و سیروس مقدم ایفای نقش کرد. «مسافری از هند» و «از نفس افتاده» از ساخته‌های قاسم جعفری و «یخخانه»، «ترکس» و «پایتخت ۳» به کارگردانی سیروس مقدم، قاسم جعفری پس از این انتقایی، از زهره فکور صبور به عنوان بازیگری بی‌حاشیه، همواره و مهربان یاد کرد که غریب بود و غریبانه هم رفت. او پس از رفتن همیشگی این بازیگر، چنین نوشت: «کاش می‌دانستم چرا سکانس آخر دختر پنجربن و جوش سریال‌هایم این چنین تلخ و غیرمنتظره تمام شد.» زهره فکور صبور بازیگری که نرسیده به ایستگاه ۴۴ سالگی، قطار زندگی متوقف شد، تنها ۲۰ روز تا سالروز تولدش فاصله داشت. روز خاکسپاری پیکر این بازیگر، جمع زیادی از هنرمندان و علاقه‌مندان به وی حضور داشتند. پیکرش در میان بی‌تابی مادر و دیگر اعضای خانواده در قطعه هنرمندان به خاک سپرده شد و این پایان بازیگری بود به اسم زهره فکورصبور که همانند نامش صبور بود و آرام.

سینما

رضا ناجی بازیگر ایرانی در گفت‌وگویی با مهر به نکته‌ای اشاره کرده که بازتاب‌های بسیاری به همراه داشته است. او گفته «شمس تبریزی خیلی به من می‌آمد اما شهاب حسینی آن را بازی کرد» اشاره او به «مست عشق» حسن فتعی است که شهاب حسینی و پارسا پورپرویز نقش شمس و مولانا را در آن بازی کرده‌اند و البته هنوز خبری از بخشش نیست. ناجی در بخشی از این مصاحبه به تشریح حرفش پرداخته و گفته که این از یک میل یا آرزو فراتر بوده. بازیگر فیلم سینمایی «آواز گنجشک‌ها» گفت: «بسیار دوست داشتم که نقش شمس تبریزی را بازی کنم و فیلمنامه‌اش را خوانده بودم اما متأسفانه یا خوشبختانه قسمت من نشد و شهاب حسینی آن را بازی کرد؛ فکر می‌کنم نقش شمس تبریزی خیلی به من می‌آمد.» ناجی بازیگری را از سال ۱۳۴۱ خورشیدی آغاز کرد و با بازی در فیلم‌های مجید مجیدی به شهرت رسید. با دریافت جایزه خرس نقره‌ای بهترین بازیگر مرد جشنواره برلین ۲۰۰۸ به اوچ شهرت خود رسید. به منظور پاسداشت وی در شهر تبریز سینمایی به نام ناجی در مجموعه سینمایی ۲۹پهمن ثبت گردید.

موسیقی

«مهر» در گزارشی از روند روبه رشد برگزاری کنسرت‌ها، بخصوص کنسرت‌های موسیقی پاپ خبر داده و نوشته: «طی یکی دو هفته گذشته برخی از خوانندگان و گروه‌های موسیقایی بویژه در حوزه موسیقی پاپ علاوه‌بر برنامه‌ریزی برای برپایی کنسرت‌های موسیقی که طبیعتاً با شرایط ویژه و خاص‌تری در حوزه محتوایی پیش روی مخاطبان قرار می‌گیرد، تک آهنگ‌هایی را نیز در دسترس مخاطبان قرار داده‌اند. آثاری که برخی از آنها بعد از مدت‌ها دوری خواننده‌ها در حوزه فرایند عرضه محصولات موسیقایی صورت می‌پذیرد و دربرگیرنده شرایطی است که می‌توان برخی‌ها از آنها آغازگر فصل تازه‌ای از فعالیت هنرمندان یا در نظر گرفتن شرایط فعلی جامعه در نظر گرفت. فرایندی که دیگر معطوف به تولید آلبوم نیست و فعلاً این تولید تک آهنگ است که در اولویت انتشار قرار دارد.» در این گزارش اشاره‌ای هم به قطعات موسیقی شده که خوانندگان سرشناس موسیقی پاپ به تازگی منتشر کرده‌اند و این لیست قطعاتی از هنرمندانی مثل سالار عقیلی، محمدعلیزاده، حامد همایون، رضا بهرام، راغب، بهنام بانی و… را شامل می‌شود.

کتاب

آیین پایانی دومین جایزه ملی دوسالانه «نقد زرین»: یادنامه عبدالحسین زرین کوب دیروز در سری‌ای کتاب خانه کتاب و ادبیات ایران برگزار شد. در این آیین اصغر دادبه، استاد فلسفه اسلامی و ادبیات عرفانی دانشگاه علامه طباطبائی، روزبه زرین کوب، استاد دانشگاه تهران؛ ابراهیم خدابیار، رئیس انجمن نقد ادبی ایران و دبیر جایزه؛ علی نظری، رئیس دانشگاه لرستان، حسن گوهرپور، دبیر اجرایی جایزه و حمیدرضا شعیری، استاد دانشگاه تربیت مدرس حضور داشتند و در بخش‌های مختلف به سخنرانی پرداختند و در پایان هم این دوره برگزیدگانش را شناخت.

- صاحب امتیاز:** خبرگزاری جمهوری اسلامی
- مدیر مسئول:** محمدحسن روزی طلب
- سردبیر:** کمیل نقی پور
- معاون فنی:** محمدملاعلی اکبری
- دبیران:** مصطفی عبوزی (سیاسی) • مهدی مهرپور(اقتصادی) • مصطفی وثوق کیا(فرهنگی)
- آزاده سهرابی (اجتماعی) • بنفشه غلامی (جهان)

- علی کاکا دزفولی (سیاست) • فرزاد قلعه‌دار(حوادث)
- اسماعیل علوی (پایداری) • لیدا فخری (اندیشه)
- محمدرضا عزیزی (گزارش) • زهرا کشوری (زیست‌بوم) سعید زاهدیان (ورزشی)
- مهدی کلهرنژاد(اجرائی)
- حجت حکیمی (صفحه‌آرایی) • محسن جانی پور (ویراستاری) • ابوالفضل نسایی (عکس)

نقل قول

امیرحسین سمعی

خواننده و آهنگساز

یادداشت

قشنگ‌گرافی

سعید قلاح فر پژوهشگر هنر

به یک نمایشگاه گروهی عکس‌رقم، موضوع بیشتر عکس‌ها طبیعت سبز جنگل و رودخانه و آبشار بود. چند نفری از عکاس‌ها اصرار کردند در مورد آثار صحبتی نداشته باشم. از آنها خواستم تا رسیدن یک مخاطب جدید صبر کنند. از اولین بازدیدکننده نظرش را درباره یکی از عکس‌ها پرسیدم. گفت: «خیلی زیباست. اینجا کجاست؟» به عکاس گفتم وقتی موضوع مهمتر از نگاه شما باشد، یعنی این اثر عکاسانه نیست. این پاسخ یعنی شما به عنوان یک عکاس موفق نبوده‌اید. حداکثر توانسته‌اید زیبایی یک منظره را به تصویر بکشید. شما بیش از یک ثبت فنی، دخلتی که در خلق زیبایی‌ی این تابلو ندارید. شاید اگر چندین عکاس از این صحنه عکاسی می‌کردند، تفاوت‌های چندانی در آثار به چشم نمی‌خورد یا این تفاوت‌های از مشخصات ظاهری و فنی فراتر نمی‌رفت. عکاس به عنوان یک اندیشمند با جهان بینی شخصی در این آثار حضور چشمگیری ندارد. این فرایندی اکتشافی برای پیدا کردن یک منظره بوده و خود ثبت عکس؛ در حد عامل ناظر باقی مانده و فرایندی عکاسانه را به سرنجام نرسانده است. یک پروانه رنگی یا غنچه گل سرخ زیباست. اما الزاماً به عکسی که از آنها گرفته شده نمی‌توان «زیبایی» هنری و استاتیک اطلاق کرد. این عکس می‌تواند با رعایت تکنیک‌های عکاسی به نمایش حداکثری این زیبایی کمک کند (که البته مرتبه‌ای بالاتر از عکاسی است که چنین مشخصه‌ای را ندارد) اما این نمایش زیبایی نمی‌تواند جایگزین زیبایی شناسی اثر هنری و زیبایی هنری عکس باشد. در مقابل: شاهاکارهای عکاسی جهان معیارهای زیبایی شناختی هنری و زینتی‌های انسانی که کمترین نشانی از زیبایی، یا به عبارت بهتر؛ قشنگی، ندارند اما سراسر از معاصرصری ساده مثل ترکیب بندی و قاپ و… خواهد بود. در واقع نباید ثبت تصویری هر موضوع قشنگی را برابر با یک ثبت زیبا فرض کرد. مردم به عنوان یک بیننده، اغلب علاقه شخصی به مناظر زیبا، بناهای تاریخی، و پوشش و چهره اقوام، ابزار و ماشین آلات پیچیده صنعتی و… دارند و از دیدن این تصاویر لذت می‌برند. بدین‌ی است مخاطبی با این مشخصات از عکس‌هایی که با این موضوعات تهیه شده‌اند ارتباط برقرار کرده و به نحای مختلف پسند خود را نشان می‌دهد. مثلاً عکس از حجاری‌های تخت جمشید برای بسیاری از ایرانیان جذاب است. خصوصاً اگر حداقل فای فن عکاسی در این دست عکس‌ها رعایت شده باشد. عکس از یک خودرو لوکس هر علاقه‌مندی را جذب می‌کند. اما جذابیت بیش از آن که زاینده نگاه و اندیشه عکاس باشد، به جذابیت خود موضوع ارتباط دارد. حد فاصل میان اصالت مطلق موضوع تا اصالت عکس، چندین توانلبته قابل تشخیص وجود دارد. عکاس‌های هنری در آثارشان دستاوردی فراتر از نمایش و ثبت فنی «بینیت موضوع» درازند. «فلسفه هنر» این شناخت را تحت عناوین «سوز» و «ابژه» بررسی می‌کند.

پیشنهاد

«ماجراجی دندونام» اثری جذاب و تأثیرگذار

«ماجراجی دندونام» نوشته «الریا لوبیزلی» و ترجمه وحید پورجعفری و رضا عابدین زاده یکی از بهترین کتاب‌های سال به انتخاب نیویورک تایمز، نیویورکر، ان پی آر، گاردین، پابلیشیزر ویکلی، هافینگتون پست، سن فرانسیسکو کرانیکل و لس آنجلس تایمز است که توسط نشر آردامان منتشر شده است.

زمانی که نخستین بار در سال ۲۰۱۳ به چاپ رسید و دومین زمان «لوبیزلی» با اینکه اثری بسیار جذاب و تأثیرگذار است، اما بیش از آنکه یک روایت سرراست باشد، یک «فراروایت» تجربی و مبتکرانه است. داستان این زمان به ماجراجی زندگی و ماجراجویی‌های عجیب شخصیتی به نام «گوستاوو و «هایوی» «سانچز» می‌پردازد. «هایوی» در ابتدا یک نگاهبان خرده‌پا است اما با پیشروی داستان به بزگرتنین ذلال حراجی‌ها در جهان تبدیل می‌شود و در دنیا سفر می‌کند تا هم چیزهای مختلف را به فروش برساند و هم کلکسیون اشیای عجیب و غریب خود را کامل کند. یکی از این اشیای عجیب و غریب، دندان‌های «مریلین مونرو» است که «هایوی» به جای دندان‌های خودش در دهانش گذاشته است!

والریا لوبیزلی نویسنده‌ای مکزیکی است که در ایالات متحده زندگی می‌کند. لوبیزلی در مکزیکوسیته به دنیا آمد. او پس از فارغ التحصیلی در رشته فلسفه از دانشگاه مکزیکو، به نیویورک نقل مکان کرد. لوبیزلی به تحصیل در رشته ادبیات تطبیقی در دانشگاه کلمبیا روی آورد و تا مقطع دکتری پیش رفت. او در دانشگاه هوفسترا، ادبیات و نویسندگی خلاق درس می‌دهد و با کالری‌های هنری مختلف نیز همکاری می‌کند.

لوبیزلی در بخشی از رمانش نوشته: «توی پاچوگا به دنیا اومدم. به شهر باد خیز و زیبای «ما چهارتا دندون که زودتر از موعد سررو که شون پیدا شد و با بدنی که سرتاسرش با به لایه نازکی از کرک و پرز پوشیده شده بود. اما به هر حال من به خاطر این شروع شوم و نامیوم خدا رو شکر می‌کنم. آخه به قول اون یکی عموم یوربیدیس لوبز سانچز زشتی به شخصیت آدم سررو شکل میده. وقتی پدرم برای اولین بار منو دید مدعی شد که زن اتاقی بغلی پسر واقعیش رو با خودش برده. اون مرد به هر دری زد تا دوباره منو به همون پرستاری که بچه رو ازش تحویل گرفته بود پس بد. نامه نگاری وشکایت، باج سیبیل، تهدید و ارضاب اما مادرم همون لحظه اول آغوشش روبه‌روم باز کرد: به روی اون ماهی کوچولو پی فنی تیره. این زن طوری بزرگ شده بود که هر چرک و کثافتی رو می‌پذیرفت و می‌داشت به پای سرنوشتش»

۹ عضو مراکز فرهنگی-هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در بیست‌ودومین مسابقه بین‌المللی نقاشی محیط زیست «جی‌کی‌وی» (JQA) کشور ژاپن که سال ۲۰۲۲ برگزار شد، موفق به کسب جایزه و دیپلم افتخار شدند. در بیست‌ودومین مسابقه بین‌المللی نقاشی محیط زیست «JQA» کشور ژاپن که هزار و ۳۹۰ اثر از ۶۱ کشور جهان شرکت داشتند و با موضوع «انتخاب سبک زندگی دوستدار محیط‌زیست» برگزار شد، از این تعداد ۳ نفر از اعضای مراکز فرهنگی-هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان موفق به کسب جایزه اول و ۶ نفر دیگر موفق به دریافت دیپلم افتخار بخش بین‌الملل شدند.

تلفن

- تلفن:** ۸۸۷۶۱۷۲۰:نمبر: ۸۸۷۶۱۵۴:ارتباط مردمی: ۸۸۷۶۹۰۷۵
- پیامک:** ۰۳۰۰۴۵۱۳۳:روابط عمومی **• نشانی:** تهران خیابان خرمشهر،شماره ۲۰۸
- صندوق پستی:** ۵۳۸۸۰-۱۵۸۷۵ **• امور مشترکین:** ۸۸۷۴۸۸۰
- چاپ:** چاپخانه‌های همشهری، شرکت چاپ جام جم
- سازمان آگهی‌های روزنامه ایران:** دارندة گواهینامه انزو ۹۰۰ از شرکت NISCERT
- پذیرش سازمان آگهی‌ها:** ۸۸۷۲(۰۲)
- انتشارات مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:** ۸۸۵۴۸۸۹۲-۵

نشر

جستارهایی پیرامون آیین نشر

چرا باید سراغ ظرفیت‌های نشر برویم؟

در دو یادداشت قبلی از وجوه زیرساختی نشر گفتیم. از اینکه نشر نه‌فقط خودش متکی به زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری متنوع است، بلکه در مقام یک زیرساخت فرهنگی تولید و اشاعه محتوایی با کیفیت را برعهده دارد. آنچه باعث می‌شود نشر را زیرساخت بدانیم، فرایندی به‌ظاهر ساده اما پرآمنه و پیچیده‌ای است؛ ناشر یا نویسنده‌ای دست می‌دهد، فرآورده‌های خلافتنه و اندیشه‌هایش را منتشر می‌کند. به دست مخاطبان خاصش می‌رساند. مخاطبان را صدا می‌زند. محفل‌هایی عمومی و تخصصی برای نقد و بررسی این محصولات آماده می‌سازد و با کمک‌گرفتن از نهادهای علمی، مطبوعات و رسانه‌ها علاوه‌بر ترویج اثر به تراش خوردن و نقدشدن آن مدد می‌رساند. این بین آنچه می‌ماند سوای نویسندگان صیقل خورده و مخاطبان وززیده، دستاوردهای فرهنگی و میراث ادبی، هنری و علمی‌ای است که به جامعه راه یافته و جزئی از ساختمان فرهنگی آن شده‌است. خرده‌فرهنگ‌هایی تازه که فراراست جامعه‌ای بالنده‌تر و فرهنگی‌تر بسازد.

حالا که سخن را به اینجا رساندیم باید گفت این ضرر روی توانمندی‌های زیرساختی نشر و بیان آن دو مخاطب و نقطه‌های اصلی دارد.

اول: خود ناشران که توجه داشته باشند دور چه سرزمین حاصلخیزی حصار کشیده‌اند. کمی این حصارها را باز کنند و فکرهای تازه را فرابخوانند. همیشه برای زیرساخت‌ها نباید چشم به دست دولت‌ها و قدرت‌ها دوخت. چه بسیار زیرساخت‌هایی که تأمین و توسعه‌اش دست خود ناشران است؛ مثل نویسندگان که باید ندانلشان گشت و زیر پرورباشان را گرفت و تجربه‌های تازه‌ای برای محصولات و مخاطبان ساخت. مخاطبان هر روز بیشتر به دنبال متن‌ها و نگاه‌های نو هستند.

دوم: مخاطب بعدی این اصرار دولت‌ها و نهادهای حامی هستند تا عمیق‌تر، گسترده‌تر و کاربردی‌تر روی توان نشر حساب کنند. حاکمیت و دولت‌ها در موقعیت‌هایی که به رشد و بلوغ و همراهی جامعه نیاز دارند یا فرهنگ‌سازی موضعی را طلب می‌کنند، سه راه اصلی پیش رو دارند. اول اینکه دانه‌هایی را در آموزش عمومی بکازند و منظر ببانند تا تحصیلات عمومی و دانشگاهی جامعه را رشد بدهد. راهی که البته ضروری و بنیادین است. دومین راه، در دسترس و سریع‌تر است و از مسیر رسانه می‌گذرد. دولت‌ها نیز معمولاً روی موش سوار می‌شوند و نتایج فوری هم می‌گیرند. از فضای مجازی تا تلویزیون و مطبوعات. نشر راه سوم و میانه این دوتاست. نه هزینه و زمان پری آموزش عمومی را می‌خواهد، نه بی‌کیفیتی و لغزندگی رسانه را دارد. با سرعتی مطلوب و عمقی مناسب می‌تواند آنچه حاکمان جامعه برای رشد فرهنگی و علمی جامعه ترسیم کرده‌اند، در دسترس قرار دهد و نه فقط مخاطبان امروز که مخاطبان این سبوی زمان و مکان اکنون را در نظر بگیرد.

ما برای جایابی تاریخی وضع کنونی‌مان و شناخت و رشد براسخته‌های فرهنگی اکنون و گذشته به عناصری نیاز داریم که مانند نقش بانک در اقتصاد، هم سرمایه‌های قبلی را حفظ به حق و راه شهادت می‌کنند . تجسین بین‌المللی‌ای مردمی فقط برای آتش نشانی و هلال احمر نیست. تجسین جان ایرانی سفینه دلبری و غیرت است. تک تک مردم من . ما . ما ایرانیان. قبل من خبرنگار و مردم ملو از اندوه فقدانشان و حق‌گذاری ایثارشان . به چنین مردان و زناتی جز تهنیت نباید گفت.

عکس نوشت

محتوا

۹ عضو مراکز فرهنگی-هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در بیست‌ودومین مسابقه بین‌المللی نقاشی محیط زیست «جی‌کی‌وی» (JQA) کشور ژاپن که سال ۲۰۲۲ برگزار شد، موفق به کسب جایزه و دیپلم افتخار شدند.

در بیست‌ودومین مسابقه بین‌المللی نقاشی محیط زیست «JQA» کشور ژاپن که هزار و ۳۹۰ اثر از ۶۱ کشور جهان شرکت داشتند و با موضوع «انتخاب سبک زندگی دوستدار محیط‌زیست» برگزار شد، از این تعداد ۳ نفر از اعضای مراکز فرهنگی-هنری کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان موفق به کسب جایزه اول و ۶ نفر دیگر موفق به دریافت دیپلم افتخار بخش بین‌الملل شدند.

تلفن

صدا کن مرا

صدای تو خوب است

صدای تو سبزینه آن گیاه جیبیی است که در انتهای صمیمیت حزن می‌رويد

سهراب سپهری

مکت

تحسین هلال احمر بود یا ایران ما؟

دوست داشتم چهره قریب رضا ،آتش‌نشان شهید را قبل از رفتنش می‌دیدم. غبار چهره این بچه‌ها فقط خاکسترآتش نیست . قریب رضا ، بوی تربیت حضرت ارباب را می‌داد.

به تفرج نیوادم. هیچ خبرنگاری اگر در حوزه بحران باشد ، به تفرج نیست. در حال نوشتن در میان خون و خرابه و خاک است. از خوبی به ترکبه . ملت خاومیانه چقدر کرد و ترک و لر و بلوچ و عرب و ترکمن هستند. چقدر تهرانی هستند اصلاً. زادگاه من .

وقتی تحسین رئیس فدراسیون بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر دنیا را در نامه اش دیدم ، با خودم فکر کردم که چرا خودمان را باور نداریم.

کاش او در کنار امدادگران و اهل بحران ایرانی در خوی و سوریه و ترکیه ، واقف می‌شد که ما قریب رضا هم داریم در آتش نشانی مان .

راه بشر، از دل همین بچه‌های هیأت سالار شهیدان در می‌آید.

این راه شهادت ، برای هرکسی که خاک ایران و جان مردمش را به چشم و دل می‌کشد ، روایت اثبار را زنده می‌کند. چنانچه قریب رضا کرد. چنانچه امدادگران هلال احمر در خوی و حلب و ترکیه کردند. راهی که می‌کنند . تجسین بین‌المللی‌ای مردمی احتمالاً شهادتی است برصدق آنان که از تو دلیرتر بودند در جانبازی و ایثار.

باید به خانواده شهید قریب رضا . تبریک و تسلیت گفت که با جانفشانی ، پروانه راه برای نجات مردم به دل آتش زده است و جان خود را به گف گرفته و فدای مردمش کرده است . باید به هلال احمر به تبریک گفت که دوسال است مدال و تقدیرنامه از بین ۱۸۰ کشور دنیا می‌گیرد .

این صحنه های ایثار برای من خبرنگار و شما قطعاً آشناست اما تحسین و زانوئی ادب را به پیشگاه خانواده هایی بزنیم که فقدان آنان را در آتش و برف و خون و ویرانی تحمل کردند؛ آتش‌نشانان و امدادگرانی که چون قریب رضا ، خود را فدایی ملت در آتش و بحران و زلزله و سیل و حوادث جاده ای و طبیعی و غیر طبیعی می‌کنند و در حل بحران ، جان خود را نثار مردم و ایمان قلبی به حق و راه شهادت می‌کنند . تجسین بین‌المللی‌ای مردمی فقط برای آتش نشانی و هلال احمر نیست. تجسین جان ایرانی سفینه دلبری و غیرت است. تک تک مردم من . ما . ما ایرانیان. قبل من خبرنگار و مردم ملو از اندوه فقدانشان و حق‌گذاری ایثارشان . به چنین مردان و زناتی جز تهنیت نباید گفت.

فرهنگ